

Kristóf Róbert Miksa, angol-francia szakos hallgató 1974-1979

DEBRECENI EMLÉKEK

Nincs könnyű a dolgom, ha össze akarom foglalni mindazt, ami 1974 és 1979 között történt az itt töltött öt év alatt, az angol (és a francia tanszék) falai között.

Nem is tudom, nem is fogom.

Most persze írhatnék egy szép hosszú és elképesztően unalmas szöveget, de nem tehetem, mert emlékek, hangulatok, egy baráti szó, egy kéz a vállamon, egy lány szeme villan át agyamon.

És azok a csodák, amelyek itt éltem át, szerintem az **Angol Tanszék egyik (talán az első) aranykorában**. A második aranykor természetesen a mostani...

Miért aranykor?

Mert egy rendkívül fiatal emberek rendkívüli csapatából állt itt össze.

Mondhatom, mindkét oldalon. Itt voltunk mi, fiatal, életvidám és tanulni vágyók és ---

Képzeljék csak el, egy fiatal **Abádi Nagy Zoltán**, aki előtt kicsit vigyázzban álltunk. Nem mintha elvárta volna, dehogy.

De a tudás, a személyes kisugárzás, a komoly arc mögött ott bujkáló félmosoly, mind kiváltotta tiszteletünket. És micsoda öröm volt a Beowulf-ból ötös *szódogát* írni! Nem volt sok ilyen.

És a későbbi angol irodalomba is ő vezette botladozó lépteinket. Micsoda utazás volt! **Köszönöm, Tanár úr!**

És Virágos Zsolt, aki korban talán még közelebb állt hozzánk, metafizikus

költők szemináriumai igazán megmutatta, hogy a sok készülés, kutatás, filológiai elmélyülés milyen szépségeket tár fel. Komoly tudást adott át, s mi komolyan vettük. Nagyon komolyan. Szemináriumait, előadásait egyaránt.

És ő nyitotta meg az amerikai irodalmat számunkra.

Micsoda előadások voltak, fölényes tudással és felkészültséggel!

Minden előadás után 3-4-en összeültünk, hogy jegyzeteinket összeszerkesszük a lehető legpontosabb anyaggá, amely a vizsgáira készülve nagy segítség volt.

De sosem elég. Mindig lehetett és kellett hozzá „irodalmazni”.

És igényessége, amit átadott! Amelyre, ezek után, mi is igyekeztünk törekedni, legalább is annyira, hogy olykor, amikor nem sikerült jól felkészülni valamire a jóval későbbi időkben is – bántott a lelkiismeret.

Köszönöm, Tanár úr!

Pálffy tanár úr, aki már tapasztalt oktató volt, Shakespeare előadása és szemináriumai a filológia fontosságát mutatta meg. Hogy mi mindenre kell figyelni, ha érteni akarjuk azt, amit olvasunk. Rettegett vizsgáztató volt, de

lehetett jól vizsgázni nála. De ehhez bizony álmatlan éjszakák (és, következésképp, átaludt nappalok) kellettek! **Köszönöm, Tanár úr!**

É. Kiss tanárnőnél pedig meg voltunk győződve, főleg a fiúk, hogy a fonetika a legcsodálatosabb része az angol nyelvészetnek . . . És az is volt, szavamra, az volt!

Köszönöm, Tanárnő!

Csapó és Korponay tanár urak nyelvészeti előadásai komoly erőfeszítést igényeltek, a nyelvészeti vizsgák, tőlem legalább is, sokkal komolyabb erőfeszítést igényeltek, és őszintén valahol a generatív grammatika környékén vesztett el engem ez a szép és komoly tudomány. De ezer köszönet, hogy erőfeszítésre készítettek és rengeteget tanultam abból, ami nem állt közel hozzám. Meg én sem hozzá. Mondhatom, kettőnkön múlt. **Köszönöm Önöknek, köszönöm.**

A hetvenes években mi az angolt iskolában tanultuk, könyvekből, meg a *Nyelvmester* c. periodikából, ha még valaki emlékszik erre a silány nyomdatechnikával és ugyanilyen papíron előállított kiadványra. Nem volt utazás, meg Erasmus (de remélem, hogy lesz még sokáig . . .). Véletlenül az éterben megfogott BBC adásokból, rokonok által titokban behozott újságokból, felírtos angol és amerikai filmekből tanultuk a nyelvet. És az egyetemi *stílyakokon*.

Kik is tartottak stílyakot akkoriban?

Gellén József, Csapó József tanár úr, Virágos Zsolt, Abádi Nagy Zoltán és Hollóssy Béla, mind csodálatos volt.

Amiért Béla került utolsónak a felsorolásban, az azért van, mert vele négy teljes szemesztert dolgoztunk együtt! A négy legcsodálatosabb szemesztert.

Amit tőle kaptunk, azt soha nem felejttem el. Sem a rendkívül intenzív stílyakokat, amelyre agyontanultuk magunkat, sem az órák vidámságát, legfőképp pedig szeretetteljes személyét. Ő volt az egyetlen, akihez bejártunk a Tanszékre – beszélgetni. És ő mindig mosolyogva félretolta a papírokat, letette tollát és figyelt ránk. Annak a néhány embernek, akik rányitották az ajtót nagyon fontosak voltak ezek a beszélgetések, mert Budapestről, Miskolcra jött, kicsit elárvult fiatalok voltunk egy idegen nagyvárosban.

És meghallgatott minket. A végén meg valahogy mindig megnyugodva, vagy felszabadultan nevetve léptünk ki a lépcsővel szembeni tanszéki szobából, amit É. Kiss Katalinnal osztott meg akkoriban.

De a kapcsolat később sem szakadt meg, persze erősen ritkultak, hiszen annyi felé kellett figyelnünk, tanulnunk, készülnünk. De bármikor bemehettünk hozzá. És önmagában is elég volt. Biztonságot adott. **Köszönöm, Béla!**

És voltak jó lektoraink. David Flook, aki színházat is csinált, talán valaki emlékszik ezekre a darabokra, majd elment, s bizony nem kevés női könny kíséerte elutazását...

Ám jött Helen, aki nagyon máshogy képzelte a lektori órákat. De ő volt az, aki friss híryanagyokkal kényeztetett minket. Kinyitotta szemünket a világra. Köszönet mindkettőjüknek! Sőt: Thank you!

Mindez odavezetett, hogy az első adódó pillanattól kezdve én is tanítottam, már egyetem alatt is, a félelmetesen (nevetségesen) honorált TIT-tanfolyamokon. Ki tudja ma már, mi a feloldása ennek a három betűnek?! Harmadéves voltam. Néha még ma is pirulok, ha visszagondolok hihetetlen merészségemre, hogy kiálltam tanulni vágyó, nálam 2x, 3x idősebb, böcsületes debreceniek elé . . . Dehát tudjuk: Fools rush in . . .

És valahogy én is megfertőződtem. Tanítottam itthon és külföldön, tanítok most is.

És ezt a csodát, a tanítás csodáját ezektől a nagyszerű tanároktól kaptam. Olykor néha még ma is azon kapom magam, hogy kimondom: Ezt Bélától láttam, ezt Nagy Zoltántól tanultam, ez Virágos Zsolté volt . . . Köszönöm!

Nem fejezhetem be ezt a szedett-vedett visszaemlékezést, hogy ne emlékezzem a **drága Ilikére, a könyvtárosunkra**, aki kicsit mentálhigiénés központ is volt az akkori szűk könyvtárszobában, ahol az Introducing Shakespeare példányokra vadásztunk (Pálffy Tanár úr!), meg „*valami metafizikus izére, ugye, van ilyened, Ilike?!*” És Ilikének volt. **Köszönöm, Ilike!**

Zárogondolatként még a **vidám Tanszéki estekre** emlékszem, amelyet az akkori menza termében tartottunk, no, meg a **FRENG-re**. Ki is emlékszik erre az **egyhetes angol-francia hétre**, amelyet 3 alkalommal szerveztünk meg, közös programokkal, jól ismert magyar személyiségekkel, izgalmas játékokkal, és nagy záróbulikkal? Lehet, hogy már csak én. Nem baj!

De akkor is, most is két dolgot tudok mondani:
Szép volt! És főleg: Köszönöm!